

Latweefchu Awises.

Nr. 7.

Zettortdeenâ 16. Webruari.

1861.

Awifchu - sinuas.

Kreewufemme. Mufhu Kungs un Keifers 2trâ Januari pawehlejis, ka Kursemnê teem, kas par Aprinka-teefas spreedumu jeb darrifchanu gribb fubdseht jeb appelleereht pee Gubernements waldifchanas, to wifswehlaki 6 neddeku laikâ buhs darriht, un ka Gubernements waldifchanai wifswehlaki 2 mehnefchu laikâ par to buhs spreedt. — 13tâ Dezemberi 1860 Keifers pawehledams wehlejis 6 mehnefchu starpâ wehl Rewifiones ruffôs eeraktiht tohs atstauka (isdeenetus) faldatus un wiinu peederigus, kas wehl naw peeraktiiti. Ja tad wehl kahds waliks nepeeraktihts, tad par iffatru wihrifchka dwehfeli 20 kap. f. strahpes naudas jamakfa. — Kreewu waliks banka 30 millj. pranku felta dohs Prantfchu bankai, un par to dabbuhs 30 millj. pranku fudraba. — Tai jaunâ zellâ no Dinburgas lihds Wilnai dselses fchlehnês jaw irr listas, tapat arri jaw no Warschawas lihds Bjalistokai. Pee Dinburgas tilts pahr Daugawu wehl naw gattaws, bet fteidsahs to uftaiht. — Ne masu, bet tillai leelu leetu labbad un kad taifnibu zittabi ne buht ne warr useet, pagasta-teefahm brihw mahzitaju aizinaht pee leezineeku fwehreschanas. Tai pawehl Gubernements Awises.

Italia. Gaëta. 5tâ Webruari Gaëta pee semmes-wahrteem atkal pulwera-magafihne fahlfufe degt un faspreggadama 1 Generalu un 50 faldatus nomaitajufe, arri muhrôs zaurums zaur to gad dijees. Generali Werraris un Sangrês noschanti un pilfata leelakais General (Kommandant) Schakeminins nomirris. Sardinjeri 200 flimmus un fahchantus no pilfata usnehmufchi un nowedufchi Neapeles lafaretê. Wehl us 12 fteudahm pameeru gribbeja faderreht, bet kad Sardinjeri mannijufchi, ka prett pameera spreedumu Gaëta atkal islahpoht to muhru zaurumu, tad Sardinjeri fa-

dusmojufchees un atkal fahlfufchi breefmigi fchant. Kehninfch un Kehnincene wehl ne gribb padobtees, laut gan ilgi wairs ne warrefchoht turretees. Abbi taggad mahjoht 3 masôs drehgnôs kambarinôs paschôs muhrôs, fur faldati mahjo, un tur ne esfoht ne lohga, bet tillai weens zauruminfch us ahrs-puffi, fur resnus balkus leechot preefchâ, kad bombardeere. Pa fchaurahm tumfchahm treppehm tur ja-uslahpoht, un majâ istabâ tillai 2 fchauras gultas, mas rafftamais galds un kahdi krehfli. Gelâs effoht breefmigs pohsts, jo wiffur fagruifchu nammu druppi un bombu gabbali. Tomehr patte Kehnincene bes bailehm ftaigajoht un apmeklejoht lafaretes, nabbaga fahchantus kohpdama tohs, eepreezinadama un faldatus us kauschanahs eedrohfchinadama.

Gaëta. (2) 14tâ Webruari Snôs no rihta **Gaëtas pilfats padewees** un Kehninfch ar Kehninceni aizgahjufchi ar Syprantfchu luggu us Rohmu. Bet lai fteahstam, ka papreefch tur gahjis. Pameeru beigufchi, Sardinjeru General (Kialdini) atkal fahzis 2trâ Webruari bombardeereht. 3fchâ un 4tâ Webruari zauru deenu un nakti bombardeerejufchi. 5tâ Webruari pulwera-magafihne faspreggadama leelu fteahdi padarrijufe un nu wehl jo nilni un til breefmigi fchahwufchi, ka iffatratâ fteudâ 600 uggunigas lohdes pilfata eekrittufchâs; mallu mallâs nammi deggufchi un kad 6tâ Webruari leela magafihne ar pulweri un peelahdetahm uggunigahm lohdehm (bombehm). — falka zaur blehdibu, — eededfinata tappufe, kad faprahgufe ar tahdu breefmigu fprahgufchanu un leelu ugguni, ka 20 Italias juhds. tahlu juhâ to warejufchi redseht, un ka par dauds leels pohsts bihte. Nu no pilfata fubtijufchi un us 2 deenahm pameeru faderrejufchi un tad wehl us weenu deenu lihds 9tam Webruarim. Arri luggi no juhreas puffes maktigi bombardeerejufchi un naktis luggus gaifmojufchi ar jaunâs moh-

des (fibbinigu) gaischumu. Pilsatà ne-isteizamē pohstē bijis, breeimiga fehriga zehlfuees, arri fahzīs peetruht schaujama pulwera un skaidri redsams, fa ilgi wairē ne warr turretees. Tomehr Rehninsch ne gribbejis padohtees, un us 2 neddetahm pameeru gribbejis derreht; bet Rialdinis naw derrejis un wehl schabwis. Patti Rehnineene bes bailehm stajgojuse va eelahm kur lohdes birruschas, un patti fashautus kohpuse. Bet nu bij jasahl farunnatees var to, ar kahdu sinu warreschoht padohtees, un tã tad nu darbojuschees lihds 14tam Webruarium. Tad pilsatu padewuschi, Rehninsch ar samu teizamū jaunū Rehnineeni ar affarahm schlihruschees no faweem saldateem, aisgahjuschi us Rohmu un Sardinjeri eegohjuschi pilsatã. — Al zil zilweku tē atkal nelaimigi palikluschi, — kahds tas brangais pilsats nu nopohstihst, zil naudas welti tehrehts! Redsi, tee irr karka un dumpja augli!! Nu gan arri Messinas krepohstē Siziliã un tee dumpineeki Neapeles kãlnõs padohfees. — Turinē eefahkluschi wifshas Italias leelu landagu taggad turreht, lai scho jaunū leelu walsti warroht gruntigi cetaisiht. Salka, fa us meeru dohmajoht; bet Deews sinn, kã nu ees ar Bahwestu Rohmã. Tur arri wis gataws us dumpi; Garibaldis gluhn Rohmu un tad Wenezju gribbedams panemt, un tillai gaida, kã Napoleons dartihb. Ja tas saweem saldateem leel iseer no Rohmas, tad schi pazallam, Sardinjeru rohks. Napoleona draugs Lageroniehbs ar winna sinu islaidis grahmatu, kas, kã salka, israhdoht: Rohmai un Bahwesta semmei effoht japeleel pee Italias walsts, Bahwests lai paleekoht Rohmã fawã pilli un effoht Kattolu tizzibas galwa. Dsirdehs kas buhs, so til ahtri tas tã ne buhs isdarramē.

Ullante. Mahies un Wahles uppes leelu pohstu padarijuschas! 22 leeli zeemi appluddinati un pohstii, 62 zilweki noslihfuschī. Ar dampfugeem branž un seddu uppes salausch ir tur fur fadambeees, lai ukdens warr notegzetees. Isdohdotees labbi ar scho darbu. — 3.

Wahzsemmes walstu beedriba aisleeguse firgus no Wahzsemmes us zittahm semmehm iswest un pahrhoht. Schi aisleegschana rahda us nahkamu faru.

Turku waldischana Dmeru Paschu atkal ammatã ezechluse un tam to wirspawehleschanu pahrtēem karka-pulkeem, kas taggad pee Donawas uppes tohp nostahditi, nodewuse.

Rihth-Judiã atkal nemeera doesgan! Gulerderu Generala Kampbella karka-spehks tappis kauschanãhs no dumpineekēem salausstis un pasaudejis weenu leelu-gabbalu. Galwas nauđu un zittas nodohschanas dumpineeki ne gribboht wairē malkaht. Zaur dumpi un nemeeru arri andeles buhschana tur isputtejuse. — 10.

Londone. No Mexikas pilsata atnahze pehrnaja gaddã fuggis us Culanti. Tas bij daschadas prezes atweddis un arri var 8 millj. fudraba. Kamehr fudrabu Sausemptenes ohstã islahdeja, aisgahje 7 stundas. Lihds Londoni wedde var dsessejekku ar 36 ratteem. No bahnopa lihds leelajam naudas nammam bij 100 firgu wajjadfigs, kas scho mantu aiswedde. Salka, fa ilgeem gaddeem ne effoht til dauds fudraba us weenreis atwests, kã tanni reisē. Gan aplam dauds selta un fudraba itgaddus no Amerikas un Australias pee mums us Citropu atwedd. Bet tomehr selta un fudraba nauđa daschãs semmēs (Gistreikeru walsti, Spranfschõs) sustin subd. Arri pee mums schi kibbele. Mufju leynee duklati un spohschee rubuli retti tohp redseti. Deews sinn kur palikluschi, kur nē.

Abhraãms Vinkolns.

Latw. Awischu f. g. 2trã Ari jaw bij peeminnehts, fa Seemet-Amerikas fabeedrotas walstis sew jaunū presidentu jeb walstu-preekschneeku Vinkolnu (lassi Vinkunu) ezechluschas; tē nu gribbam klabtas sinnas par winnu doht. Preeksch kahdeem 44 gaddeem aisgahje Abhraãma Vinkolna tehws no Kentuki walsts us Spenser Kaunti, Judianas walsti, kur winsch masu grunti sew nopirke. Desmits gaddus vehz tam fahke winna nahburgi (kaimini) par skohlas zelchanu farunnatees, un tad ar scho padohmu wiffi meerã bij, tad tappe kahda no semnē eefisteem kohka zelmeem taisita buhda par skohlu eerikteta. Pee schahs skohlas pirmēem skohlas behrneem peederreja 16 gaddus wezs „Abē“ (tã Vinkolnu toreis fauze), kas wehl nekahdu skohlu ne bij ap-

mellejis. Eefčas neddelas pehz ffohlaſ eefahſ-
ſchanaſ paſaudeja Linkolna tehws uſ teefas paweh-
leſchanaſ, — tapehz ka taſ par kaſdu draugu par-
radu deht bij galwojis, un parradu-nehmejs to
nandu ne warrejis atdoht, ſawu maſu grunts-
gabbalu, un nu dehlam wajjadſeja ſfohlu atſtaht
un tehwaſ lihds eef, kaſ, zaur ſawu nelaimi gau-
ſchi apbehdinahts, bij apnehmees lihds ar ſawu pa-
miliju Illineuſ walſti uſmeſtees. Ta 6 neddelu
laika mahziba peeminnetâ zelmu buhdâ irr ta wee-
niga, ko Linkolnſ ſawâ muhſchâ irr dabbutjis.
Wiſſu ſawu taggadeju ſinnaſchawu irr taſ patſ ſa-
wa darbige dſihweſ laika wallaſ brihſchôs eemanto-
jis, jo taſ irr nakthim mahzijeſ, ar tahm grehta-
ſahm nabbadſibaſ raiſeſim puhledamees. Linkolna
pamilija uſmettaſ Kauleſ Kaunteſ piſſatâ, kur ta
bij apnehmuſeeſ ſawu laimi mehleht. Zaur
grehtu darbu, pee maſaſ algas, wezzaiſ Linkolnſ
diwu gaddu laika til daudſ naudaſ eetaupija, ka
warreja 80- pobra-weetas ſemmes no waldiſchanaſ
napiſkt. Dehſaſ palihdſeja tehwaſ kaſdu laiku
ſcho jauno grunti apſtrahdaht; bet winna dedſigs
gareſ mehleja zittur darba weetu, un taſ aiſgahje
uſ Makon-Kaunti, kur taſ eefahſumâ ne warreja
darbu atraſt, bet pehz taſ eepaſinnahſ ar kaſdu
lungu, Ahkſu wahrdâ, kaſ tam uſdowe 3 tuhſſt.
kohkuſ iſgiriſt un ſaſkaldiht. Kamehr jaunaiſ Lin-
kolnſ ſcho darbu ſtrahdaja, taſ tappe no kaſda
wihra uſrunnahts, pee weenaſ ſeklaſ laiwaſ buh-
weſchanaſ palihdſeht, kurreu taſ ar labbibu un
pahrittku peelahdetu gribbeja no „Abes“ pa Sanga-
mones uppi, tad pa Illineuſeſ un Miſſiſſippes
uppi lihds Jaun-Orleanes piſſatam liſt noweſt, un
tur laiwu un lahdiu pahrdohht. Ta ſekla laiwa
tappe buhweta un peelahdeta, Linkolnſ dewahſ ar
to zeſâ, nobrauze laimigi Jaun-Orleanê, pahrdewe
laiwu un lahdiu un pahrnahje par kugga ſtrahd-
neeku ar kaſdu dampfluggi mahjâſ. Linkolnſ til
labbi bij iſbrauziſ, ka tam wehl ohtru un treſchu
reiſ bij jabtrauz, un tâ nu taſ bij ſew kaſduſ ſimtuſ
dollaru (dahlderu) eepelnijeſ. Ar ſcho nandu taſ
eerikteja Jaun-Salemeſ ſahdſchâ maſu bohti, bet par
nelaimi taſ peenehme kaſdu neleeti par andeleſ bee-
dru. Andele ne gahje ihſti uſ preekſchu, un Lin-
kolna beedriſ paſtahweja uſ tam, ka wajjagoht

zaur brandwihna pahrdohſchanaſ eenahſchanaſ pah-
labboht. Linkolnſ to nemaſ ne gribbeja, beedriſ
paſtahweja ſtipri uſ ſawu padohmu, un ſtrihdiſ
beidſahſ ar to, ka Linkolnſ andeli wianna weena
paſcha rohkâſ pamette. — Ap ſcho laiku padarrija
kaſch ar Indianereem, taſ puſſeſ eedſihwotajeem,
daudſ nemeera. Jaun-Salemeſ ſalaſſija militſchu
rohti, kurrai wajjadſeja wirſneeka. Nahburgôs
gôs bij leelſ ballamuttis un leelitajeſ, kaſ ſewi par
„majoru“ ſauzahſ, un uſ ſcho wirſneeka ammatu
drohſchi rehlinaja. Wa tam meldejaſ wehleſcha-
naſ deenâ 12 lihds 15 wihri preekſch taſ wirſneeka
weetas. Ta wehleſchanaſ wihſe bij itt ſawada:
tappe norahdihts tihreſ plaggiſ, un noteiktſ, lai kaſre
no teem peemeldeſteem wihreem, no ſaweeem drau-
geem pawaddihts, par ſcho plaggiſ eimoht, un taſ,
kam wairak pawaddonu, par wirſneeku zeſtſ to-
pohht. Kad ta eefchanaſ ſahſahſ, ſatwehre kaſdi
jauni laudiſ Linkolnu pee rohkâſ un ſaggiſa, ka tam
arri ja eimoht. Taſ nu ſkaidri iſteize, ka wiſch
no ſaldatu buhſchanaſ neſo ne prohohht; bet tee to
grehde ar waru uſ preekſchu, garra kauſchu rinda
tam gahje paſſat un taſ „majorſ“ redſeja ar bai-
lehm, ka Linkolnam bij 2 pawaddoni wairak, un
ka taſ par wirſneeku tappe iſſauktſ. — Kad Lin-
kolnaſ no Indianeru karee pahrnahje, taſ atradde,
ka wianna beedriſ patſ brandwihna krahhumu bij
ſtipri apraudſijiſ un ſleppen aiſbehdſiſ, beſ ka taſ
buhtu tohſ no winna uſ bohdeſ rehſinuma taiſſituſ
parradus no 1 tuhſſt. 100 dollareem aiſmaſſajiſ.
„Tâ nu man bij,“ ſtahta Linkolnſ patſ, „1 tuhſſt.
100 dollari maſak kâ nekaſ, jo man ne bij neweena
dollara, ar ko eſ buhtu warrejiſ ſchohſ parradus
aiſmaſſaht. Ko man nu bij eefahht? Eſ to pah-
dohmaju daudſ deenaſ un biju gluſchi iſmiſſiſ. At-
kaſ par ſtrahdneeku eef un no mannaſ lohneſ 1
tuhſſt. 100 dollaruſ ſakraht — taſ man liſſkaſ
nepaſpehjamaſ. Bet tomehr eſ apnehmoſ proh-
weht. Eſ nekad ne eſmu zilweku atraddiſ, kaſ,
kad taſ no firdeſ ſawu darbu gribbeja darriht, ne
buhtu padohmu pee tam atraddiſ, kad ir eefahſumâ
wiſſ wiannaſ ne-eſpehjamaſ rahdijahſ.“ Schee
wahrdi peepildijahſ pee gohdiga „Abes.“ Tam
nahje no nejauſchi kaſda grahmata par ſemmes meh-
riſchanaſ rohkâ; taſ nu to ſtudeereja til ilgi, ka-

mehr wiffu fapratte un fūnaja kaš grahmatā mah-
zihts bij, un ušmettahs tad par mehrinecku Spring-
wihldē. Tē nu dauds laudis winnu tā eemihleja,
ka to pee likkumu-dohſchanas beedribas peenehme;
tē nu winſch palikke 4 gaddi un bij gudrs runnat-
neeks un — labš padohma dewejs. Pa tam winſch
bij ſahziš uš ſawu rohku likkumu buhſchanu ſtudee-
recht, kaš tappe pee teeſas buhſchanas peenemts,
apprezejahs, un bij drih weens no teem labbaekem
adwokateem Illineuſes pilſatā. Par kahdeem gad-
deem winſch bij palizziš par tahdu teizamu gudru
wihru, ka winnu ſūnaja un zeenija pa wiffu See-
mel-Ameriku un tadeht winnu nu aiginajuſchi par
ſcho brihw-waſſtu Preſidentu, kaš ſchinni gaddā
ſahls ſawu grehtu waldiſchanas ammatu. Lincolns
pederr pee teem ſtipraekem ſahribas beedreem, taš
ne pihe tabbaku un ne dſerr nekahduš ſtipruš dſeh-
reenuš un irr wehrgu-buhſchanas prettimeeks. Schē
nu irr ihſumā Lincolna dſihweš aprakſtiſchana, un
no taš warr redſeht zil tahlu zilwekš warr tikt,
kad taš ſlinkumam un ſihderlibai ne padohdahs,
bet tikluſchi ſtrahda un deewabihjigi dſihwo.

—ld.

Kaſtanu-kohts.

Sirgu-ahboluš no kohka=ahboleem ieſchikt, to
gan ir behnuš proht, — bet daſchš labbaiš warr
buhk, ne ſūn ieſchikt ſirgu-kaſtanuš no ihſtenahm
kaſtanahm, tapeh; ka gan winnaš gan ſchahš aug
uš kohkeem, un daſchš gan dohma ka tee kaſtanu-
kohki, kaš aug ſiltakōš Wahzſemmes gabbalōš, Ita-
liā, Spreantſchōš un zittāš tahdāš ſemmēš, — ef-
ſoht tee paſchi ko pee mums ſauz par kaſtanu-ko-
keem, un ka tee augli tannūš ſweſchāš ſemmēš
ſcheem kohkeem til tapeh; ſlaweti, ſmekkigi un
ſaldi, — ka teem ſiltaka buhſchana un labbaka ap-
kohpſchana. Un kaš to labbaki ne proht, tam to
ne warr wiffai par ſaunu nemt; jo kad ſkattahš uš
teem augteem ween, kad tee Wahzſemmes kaſtanu-
kohka augli gandrihš ieſkattahš tāpat kā tee, kaš uš

muhſu kaſtanu-kohkeem auguſchi, til ka tee pee
mums irr ruhkti, un ne ka zilwekeem naw ehdami,
til zuhkahm un zitteem lohpeem par derrigu barribu.
Bet tee kohki irr itt pawiffam zittadi. Kai muhſu
kohkuš, kaš tee ſirgu-kaſtanu-kohki, ſtahda kur
ween gribbedamš, irr wiſſmihtakā un ſiltā ſemmē, —
tee augli buhš un paliks tee paſchi ruhkti un ne-eh-
dami. To ihſtenu kaſtanu-kohku pee mums ne warr
audſinaht dahrſā, — jo winſch ne paneſš muhſu
ſeemu. Muhſu kohkeem, ko laſſitajš tāpat kahduš
redſejiš pee muiffahm, gan gatwā gan dahrſā, —
tee ſeedi leeli ſmuffi baſti un paſarkani, un ſtahw-
leekem puſchkeem; ihſtenam kaſtanu-kohkam ſeedi
itt pawiffam zittadi, zeekurindōš, gandrihš kā muhſu
lagdahn, un baſgani. Ihſtenaš kaſtanuš ehđ zep-
tuš, kā mehš ehdam kartuppekuš ieſzeptuš, un taš
wiſſlabbakas ne ka naw lehtaš, un pee mums til
rettam winnaš redš uš fungu galdeem kā gahrđn-
mu. — Taſchu muhſu ſirgu-kaſtanu kohkš irr
ſmukš un labbi derrigš un kohpjamaš, kā arri ſcho
Awiffchu Num. 23 aiſpehrn pareiſi mahzihts.

G. R.—ll.

Sluddinaſchanaš.

Schaggereš muiffchā 7tā Webruari f. g. ieſſagti diwi
ſirgi: weens leekš tu mſchi ſilš, 5tā gaddā ar vlah-
nahm frehpehm un maſu aſti, weena pakkaſas kahja we-
ſite balta, 100 rubl. wehrts; ehtrš peſſehkš ar luy-
lahm frehpehm un aſti, 10 gaddu wezš, 40 rubl. wehrts,
weenaš maſaš bruhnaš kaltaš kammanaš ar bruhnu
wadmaſu ieſiſtaš ar bruhnu lahtſchu abdaš dekkē, weenaš
engliſchu ſihleš ar miſſinu ſchnallehm; kammanaš bij
eekſchā diwi pahri ſahbaku, diwi pahri kaſloſchu, weena
kaſte ziggaru no Uffſcha pa 3 rubl. 30 ſap. Kaš par
ſchihm lectahm Wezš-Schaggereš muiffchā jeb Wezš-Uzgi
ſtannu warr doht, dabhuš 15 rubl. ſudr. pareizibaš
nandaš.

1

Lehti labbu ſeenu, kaš beš lectuš ſanemts tappiš,
par nekahdu dahrgu maſu warr dabbuht piſt pee

3

G. A. Markus Erber,

Zelgawā, unpeš eelā tai nammā ar to jaunu
Nr. 15.

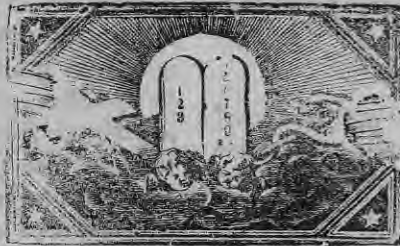
S i n n a.

Pateizam teem zeen. rakſitajeem, kaš ſawaš dahwanas atſubtijuſchi, un ſirſnigi luhdſam, lai pazeefchahš,
jo wehl ne ſpehjam taš Awiffš eeliſt.

S—j.

Brihw driſſeht.

No juhrmaſſaš-gubernemts augtaš waldiſchanaš puſſeš: Collegienrath G. Blaefe, Cenſor. Zelgawā, tai 14. Webruari 1861.
No. 25.

Jannas sinna s.

Kurfemme. Buhre eefwehtija par pagahjufcheem Mahrtimeem jaunu ffohla s nammu. Wezjais nams — lai gan ne wiffai fenn taifihst — bis jau pawiffam fapuis. Jaunais, no afmineem un pleeneem muhrehts, daudf prahwaks uszeltf un jo derrigi eerikhts. Buhres zeen. dsmtskunge, Barons v. Rönne, fowam pagastam us behrnu behrneem labba peemina paliks, kas wianus ar kohfchu basnizu un jauku ffohla s nammu apdahwinajis.

Balgalles draudse par pagahjufcheem seemas fwehtkeem ne ween par Kristus peedfinschanu preezojahs, bet ta arri lihgsmojahs par kohfchabm un jaulahm ehrgelhm, fo tannis fwehtkds eefwehtija. Peepajas ehrgelu taifitais Germanns par 600 rubuteem un wezzahm basnizas ehrgelhm schis jaunae uszehlif. Ehrgelhm irr 12 registeri, 2 manuali un 1 pedale. Darbs meifteri gohda; jo ehrgelhm irr jaufs un patihkams balis.

Rihta-Sibiria, Irkuskas pilfata eezehle 27ta Oktoberi 1860ta gadda meitenu ffohlu. Schi buhfchoht ta pirma par fcho leelo semmes gabbalu.

Wahzfemmes flawejamee ehrgelu taifitaji, tee trihs Schulza brahli, us daudf flunfugu leetu rahdifchahm, arri daschas teizamas ehrgeles aifufhtijufchi. No tam fcho wihru gohds jo tablu ispaudees. Arri Gulenderi, ar Schulza darbu eepafinnufchees, lifte weena Londones basniza leelas ehrgeles no jauna pahretafihst. Donkasteres pilfatinä apnehmufchees Schulza brahli tahdas ehrgeles uszelt, kam 80 registeri, 5 manuali un 2 pedales. Arri Wahzfemme tee dascha weeta leelas ehrgeles us-taifijufchi: Danzigä ar 60 registereem un Frankpurte ar 74 registereem. Zelgawas Wahzu basnizas ehrgeles arri no teem pascheem meiftereem taifitas. Wiffi 3 brahli kohpa strahdajohst un katrs sawu ammatu gruntigi prohtohst. — —

Zoggenburgä (Schwahbu aprinki, Baijeru semme) nonahze nejenm kahds wihrs pee pagasta teefas un isfazzija protokolle sawu padohmu, fa kas lihds ar sawu feeru, tapeh3 fa teem behrnu ne eefohst, weenu no teem nabbaga behrneem, kas Sibria tehnu un mahti pasaudejufchi, par mantinecku sawas 8 lihds 10 tubkft. gullfchu leelas mantibas gribboht eezelt; tapeh3 nu tas firfnigi luhde peeminnetu teefu, tam pee fcha padohma isdarrifchanas peepalihdscht. Tas irr darrihts peh3 muhsu Runga un Pestitaja wahrdeem. (Luhf. Gw. 16, 9.). — Id.

Par tizzibas brahteem Sibiria.

Daschu reifi jaw buhfsect schinnis lappinas dfrdejufchi no muhsu tizzibas brahteem eefich Sibirias. Warrbuht jums patifs atkal fo no fteem nelaimigeem, pakrittufcheem zilwekeem dfrdeht. Lutteru mahzitajs eefich Irkuskas grahmatu raffijis leelmahtei kahdoi un no schis grahmatas isnemfm, fo taggad jums stahstijim.

Us Sibiriu dsenn leelakus grehziuekus us 5 jeh us 25 gaddeem. Irr 21 weeta, fur tohs rupjakus grehziuekus aisdseem un fur tohs peeleek pee grehzteem darbeem. Eefich 10 weetahm fcheem grehziuekeem wajjaga no uppes mallu fmiltim selta graudinus isfalloht ahra; eefich 2 weetahm tohs peeleek pee dselles raffchanas kalmös, eefich 2 pee fahls taififchanas, eefich weenas pee brandwihna dedfinafchanas, eefich 4 pee fudraba raffchanas kalmös, eefich weenas pee pahrikka darba un eefich tahs beidiamas fawedd wiffus wahjus un wezzus, kas ne fpeh3 nelahdu darbu darriht. Pahr wiffseem geuh-taki jastrahda teem zilwekeem, kas seltu isfallo no uppes mallu fmiltim. No 3 tubkft. tahdeem strahdneekem wairak fa pufse weena gadda effohst apmirufchi. Labbaki klahjabs teem, kas pee fudraba raffchanas peelikti; wehl labbaki klahjabs teem, kas strahda pee fahls taififchanas un brandwihna dedfi-

naſchanas. Teem wezzeem un wahjeem gruhli deef-
gan, jo tee ne dabbuſoht 2½ mahzjinu maiſes us
deenu un 37 kapeiku naudas us mehneſi.

Tahs 21 weetas, us kurrenes tee grehzieneeki teel
dſiht iir weena no ohtras dikti tablu. Meddekas
aiſeet, lamehr no weenas weetas us ohtru warr
aiſtikt. Geſch daschas no ſchihm weetahm dſihwo
maſ puljinſch muhſu tizzibas beedru. No Ir-
kutſkas prett rihteem dſihwo weenâ weeta, fur ſeltu
ſkallo, tikkai 7 Lutteeru dwehſeles no Pinnu, Ig-
gaunu, Latweeſchu un Wahzu tautas; prett wak-
larweem no Irkutſkas atkal weenâ weeta ne atrohn
wairaf nekâ 13 dwehſeles no muhſu tizzibas, un
ſchihâ 2 weetas iir weena no ohtras lihds kahdahm
430 jubdſehm atſchirtas. Geſch wiſſahm 21 wee-
tahm dſihwo lihds 160 Lutteeri. Tee laudis, kam
pee ſelta ſkalloſchanas jaſtrahda, ne warr wairaf nekâ
3 ſwehtdeenâs us wiſſu waſſaru ſwehtliht; jo win-
neem jaſtrahda tadekt ar leelu ſteigschanohs, ka
Sibiria kohti gerra ſeema un tikkai pahru mehneſchu
luka tahdu darbu warr ſtrahdaht. Lutteeru mahzi-
tajs tohs nelaimigus zilwekus wairaf ne warr ap-
mekleht nekâ weenu reiſi par gaddu. Weenu reiſi
par gaddu mahzitajs us katru no tahm 21 weetahm
Deewa kalpoſchannu turr un laudis pee Deewa galda
peennem. Tee, kas mahl laſſiht, dabbu no mah-
zitaja jannu teſtamenti jeb dſeesmas grahmatu, jeb
fatkiſſi un arri kahdu naudas palihdſibu, lai warretu
ſahkt gohdigi dſihwoht.

Preekſch wiſſas Mihta-Sibirias naw wairaf nekâ
weens weenigs Lutteeru mahzitajs Irkutſkâ. Paſchi
ſaprattſeet zil ſlikti tas iir un zil maſ aplohpſcha-
nas palaiſtahm dwehſelehm weens mahzitajs us
tahdu leelu apgabbalu warr doht! Geſch 4 beidſa-
meem gaddem ſchis mahzitajs 60 tuhlfloſchas wer-
ſes iir nobrauzis tohs iſklichduſchus Lutteerâs ap-
mekledams. Geſch puſſohtreem gaddem mahzitajs
naw wairaf kâ 5 mehneſchus eekſch Irkutſkâs mah-
jâs bijis. Pehterburgas augſta baſnizas-teeſa iir
lubguſi, lai augſta waldischana paliga-mahzitaju
eezeltu. Warrbuht, ka gan augſta waldischana pa-
liga-mahzitajam lohni dohs, bet kohteli dſihwoht
gan wiinnam ne warrehs doht. Kriſtigahm drau-
diehm Kurſemmê un Widſemmê gan peenahktohs tik
dauds naudas ſameſt, ka preekſch paliga-mahzitaja
warretu kohteli Irkutſkâ ihreht.

Wehl ko ſtahtſichu no tahdeem grehzieneekem,
kas maſaku grehlu deht us Sibiriu tohy dſiht, kas
ne teel pee gruhtheem darbeem peelikti, un kam brihw
iir apmeſtees, fur paſchi grihb. Preekſch kahdeem
3 gaddem Sibiria biſa 3 tahdas weetas cezeltas,
fur ſchee laudis warreja apmeſtees. Schis weetas
ſauz: koloniaſ. Ta pirma kolonia: Werſch-
naja Sujatuke, iir preekſch Pinnem un Ig-
gauneem, ta ohtra, Niſchnaja Bulanka,
preekſch Latweeſcheem, ta treſcha: Werſchnaja
Bulanka, preekſch Iggauneem ween. Geſch
Niſchnajas Bulankas Latweeſchi jaw kahdas 20
ehkas iir uſtaifiſuſchi. Labbi buhtu, kad wiſſi,
kas pee weenas kolonias peeraſtiiti iir, arri riſtigi
us to koloniu no-eetu un tur dſihwotu; bet wiinni
tâ ne darra un arri tâ ne ſpehj darriht; jo teem
nabbadſineem naw ne tik dauds pee rohkas, ka war-
retu pee ſaweem tautas un tizzibas brahleem apme-
ſtees un kaut kâ ſahkt dſihwoht. Lutteeru mahzitajs
gan ſcheem laudim nahk paligâ un dohd ihpaſchi
teem, kas ar ſeewu un behrneem nahk us Sibiriu.
wairaf nekâ 30 rubl. no tahs naudas, ko juhs,
mihti Latweeſchi, no firâs mihleſtibas ſametteet ſa-
weem nelaimigeem tizzibas beedreem par paliguns tiz-
zibas aplohpſchannu, un lai warretu tur ſahkt jannu
dſihwi eekſch atgreſchannahs no grehkeem. Wiinni
arri dabbu kahdas puhra-weetas arramas ſeemmes.
Daſcham teel dohta gan gattawa buhdina dſihwoht
jeb gohws jeb firgâ, bet ſcheem laudim wehl dauds
wairaf buhtu jadohd; jo ar 30 rubl. ne warr wiſ-
ſas tahs leetas, kas pee dſihwes eetaifiſchannas wai-
dſigas, cepirkt. Schinni gaddâ us to leelaku ko-
loniu angſti zeenijams Lutteeru Biſkaps Umanus
ſtellehs ſkohlmeiſteri, kas paklichduſchu awju jehrus
warrehs mahziht un ſwehtdeenâs Deewa kalpoſchannu
turreht. Atkal buhs naudas waijadſigs ſkohlâe-
nammu uſtaifiht. Arri preekſch tahs koloniaſ,
fur Latweeſchi dſihwo, ſkohlmeiſtera waijadſigs, bet
ja Deews ne pamohdinahs kriſtigu draudſu mihle-
ſtibu, tad gan maſ us preekſchu ees ar ſcho ſwehtu
leetu. Ne buhſim, mihti tizzibas beedri! kuhtri,
ſaweem pakrittufcheem tizzibas beedroem rohlu ſneegt,
ſinnadami, ko tas Kungs fakka: „Das iir ta tehwa
prahts, ka neweenam no ſcheem maſakeem ne buhs
paſuſt.“ Matt. 18, 14.

Sluddinaschanas.

Kurfemmes Kredita-beedribas waldifchana wiffceem par fannu isfluddinadama to, fo winna fawâ leelâ beedru fanahlfchana tanni 12tâ lihds 14tam Dezemberim 1860, — itt fâ fchibs beedribas Wiffaugftaki apftiprinatu Spahrkaffes liffumu § 4 to nowehl, — pahrtaiſjufe ſchinnis liffumôs, ſchi wehl flabt fannam darra, ka zur ſcho pahrtaiſſichanu tabs Spahrkaffes Scheines, kas jam lihds ſchim irr isdehtas bet wehl naw prett nandu isnihtas tappufchaw, (lai buhtu ſchibs farakftitas us angteem ar peederrigeem ihpafcheem angtu ſibmitu bohgenem (Kupons), jeb us angtu angteem, us kahda zilwela wahrdn jeb us to farakftitas, kam ta Spahrkaffes-Scheine rohlâs), itt ne buht ne tohp nederrigas jeb pahrtaiſſitas, bet ka zurprettim wiffas ſchibs pehz lihdsſchinnigeem liffumeem isdohtas Spahrkaffes-Scheines un wianu cemibfchana prett flaidru nandu tapat paleel un ar tahn tapat jadarra, kâ lihds ſchim irr hijâ. Bet nu taggad itt wiffas Spahrkaffes-Scheines, kas taps isdohtas pehz ſchibs isfluddinaschanas laika, taps dohtas ar tahdu fannu un ar ſcheem liffumeem:

Kad pehz wiffaugftaki apftiprinatu Spahrkaffes liffumu § 2 ſchi kraſchanas lahde (Spahrkaffe) tiffai tamdeht irr ectoifta:

Lai wiffuwairaf teem nabbaga landim un itt ihpafchi teem Kurfemmes ſemneefceem weeglafi buhtu, fawu ectaupitu naudas mahumu us angteem drehſchâ weefâ nolift, un lai pehz Spahrkaffes liffumu § 5 no ifkatra, kas nandu ſchinni lahde eeleel, ne buhs wairaf nelâ tiffai 100 rubelu fudraba ifkatra deenâ prettim nemt; tad Kurfemmes Kredita beedribas waldifchana ne buht ne buhs prettim nemt tahdu nandu, kas naw no Kurfemmes ſemneefceem jeb no nabbaga landim, nedf arri wairaf nelâ 100 rubelu weenâ deenâ no ta pafcha zilwela nandu ne warr fanemt.

No ſchi laika ne buht wairs ne isdohts Spahrkaffes-Scheines bes ta eelizeja mahida. Tapat arri wairs ne weenems tahdu nandu, prett kuwen naudas eelizejs gribb dabbuht tahdu Spahrkaffes-Scheini, fuzrai irr ihpafchi peederrigi angtu-ſibmitu-bohgeni flabt (Kupons). To ne darrihs falabbad: ka ar laiku flaidri israhdijses, ka tahdu irr lohti maf, kas gribboht dabbuht tahdus angtu-ſibmitu bohgenus un ka zur teem tai kraſchanas lahdei walti darbs tohp wairohts.

Kredita-beedribas waldifchana tadeht no ſchi laika tiffai tahdas Spahrkaffes-Scheines isdohts, kas nofpreesht, ka tee, kas fawu nandu ſchinni kraſchanas lahde eeleel, fawu eeliftu nandu lihds ar wiffceem flabt pee-augufcheem angteem agrafi ne warr atfal atpraffibt un dabbuht: kâ wiffagrafti 3 mehneſchi pehz 1mas Maifas jeb 1mas Nowembera deenas kas buhs pehz tam, kad tee fawu nandu nateifufchi un ifteifufchi, ka fawu nandu gribboht atfal isnemt no kraſchanas lahdes.

Ja un kahds fawu eeliftu nandu tã uſteizis, tad us winna Spahrkaffes-Scheines ohtras puffes no ſchibs waldifchanas taps usrakftita ka uſteifchana un no tabs deenas, fuzra ta Scheine buhtu ja-ismaffa, tad nefahdus angtus wairs ne doht.

Kredita-beedribas waldifchana irr wehlehts arri tã daribt: prohiti, ja lahde irr naudas deefgan un ja tabs, fawu ta Spahrkaffes-Scheine peeder to labprabt gribb, tad arri tuhbal, kad to Scheini uſteiz, to nandu warr ismaffabt. 1

(Nr. 25.) Jelgawâ tanni 11tâ Januari 1861.

Dſimts muifcha **Petaizie**, Kownas Gubernementi, Schantes aprinkt, eelſch Lignues baſiizas draudſes, ar lahdeem 70 pahra-weetahn isfehjuma, — tohp ar wiffu pee wirtſchaytes walfadſigahm leetahn us 3 jeb 6 gaddeem us arrenti dohta. Klahthafas ſunâs dabbohn ſinnabt tanni muifchâ pee 1

von Lukowſka funga.

Behrjementes muifchâ, Widjemnê, Dobles draudtê, us renti tohp isdohta ſweizja Daugawâ un **peena-mohdereſchana**. Turpat arri labs **kalleis** warr weetu dabbuht. 2

Ahnes-Mehmelmuifchas pagafsta teefa us aizina wiffus tohs, fuzreem buhtu lahda taifna un flaidri peerahdana praſſifchana pee tabs atftab'as mantas ta 14ta Janwara deenâ 1861, Mehmelmuifchas **Kabliſcheku mahjâs nomirruſcha**, ſcho mahju arrendatera, **Kriſcha Tauba**, jeb pee winna atraitnes un winna triju wejtn mantas, kas wiffi lohpa peerakftiti pee Tauerkalna Krohna muifchas draudſes, — un uſaizina arri wiffus tohs, kas pee winna un wianahm kahdas leetas eeliblejuſchi, kâ arri wehl tohs, kas tam nelaiſtin un tai atftabtai mantai fo parradâ palifluſchi, — ar ſawahm praſſifchanaahm **lihds 3ſchaj Merza deenai 1861**, ka tam nofpreestam isflehqſchanas terminam, peeteiftees un tabs usdoht, un pagafsta teefa ſchê peeteiz, ka, kad ſchis termins buhs pahrgahjis, itt neweenu, kam wehl kas buhtu jayraffa no ſchibs atftabtas mantas, ne flauſhs, un pehz liffumeem darrihs un ſtrahpehs tohs parradneeſus, kas apflehuſchi un ne buhs usdewuſchi to, fo tee parradâ palifluſchi ſchaj atftabtai mantai.

Arri **7tâ Merzi 1861** ſchibs atftabtas mantas ſeelala dalka, — prohiti lohpi, ſtigi un wiffadas wirtſchaytes leetas, — **us uſtrupu** wairakftaltajeeem prett flaidru nandu no ſchibs pagafsta teefas **Kabliſcheku mahjâs taps isdohta**. 1

Ahnes-Mehmelmuifchâ Webruari 1861.

Wifalabbafas faifas meeles ifdeenas priſchaw warr dabbuht pee kaupmanna **J. J. Gaase** Jelgawâ, pafes eelâ **Nr. 1**. 3

Sluddinafchano.

Leepajas Spahrkaffes waldifchana të isfluddina: Tee, kurreem libds schim tabs Scheines peederrejuschas, irr peemeldejusch, fa effoht nosudduschas schibs Leepajas Spahrkaffes-Scheines, isdohtas us weenfahrtigu laifu, prohti:

No:	3169	farafstita	5tä	Juni	1844	par to kapitala flaitlu no	100	rubkeem fudr.
"	3450	"	12tä	Juni	1845	" " " " "	100	" "
"	4053	"	6tä	Dezemberi	1847	" " " " "	20	" "
"	4096	"	15tä	Maji	1848	" " " " "	32	" "
"	4468	"	8tä	Dezemberi	1849	" " " " "	10	" "
"	5677	"	21mä	Maji	1855	" " " " "	50	" "
"	5764	"	1mä	Dezemberi	1855	" " " " "	33	" "
"	5821	"	17tä	Maji	1856	" " " " "	38	" "

fa arri wehl schibs Leepajas Spahrkaffes-Scheines isdohtas us angku angkeem, prohti:

No:	2259	farafstita	20tä	Nowemberi	1837	par to kapitala flaitlu no	100	rubk. — kap.
"	5273	"	5tä	Dezemberi	1842	" " " " "	73	" 35 "
"	6095	"	11tä	Dezemberi	1843	" " " " "	100	" — "
"	6096	"	11tä	Dezemberi	1843	" " " " "	50	" — "
"	11752	"	29tä	Maji	1850	" " " " "	30	" 60 "
"	12676	"	8tä	Dezemberi	1850	" " " " "	50	" — "
"	13838	"	11tä	Juni	1851	" " " " "	100	" — "
"	14412	"	10tä	Dezemberi	1851	" " " " "	50	" — "
"	19550	"	8tä	Dezemberi	1855	" " " " "	50	" — "
"	20499	"	9tä	Juni	1856	" " " " "	100	" — "
"	20794	"	12tä	Juni	1856	" " " " "	100	" — "
"	20795	"	12tä	Juni	1856	" " " " "	20	" 80 "
"	22468	"	5tä	Juni	1857	" " " " "	10	" — "
"	22722	"	8tä	Juni	1857	" " " " "	100	" — "
"	22723	"	8tä	Juni	1857	" " " " "	100	" — "
"	22931	"	11tä	Juni	1857	" " " " "	12	" — "
"	22934	"	11tä	Juni	1857	" " " " "	100	" — "

wiffas effoht nosudduschas.

Itt tä Wiffangstati apstiprinatas Leepajas Spahrkaffes liffumu § 23 pawehl, tä nu itt wiffi tee, kurreu roh-käs schibs angfcham apfihmetas Spahrkaffes-Scheines taggad irraid, tohy usaijinati:

no schibs isfluddinafchanas deenas rehfinahnts tschetrn mehneschu laikä

schibs Scheines nodobt pee schibs Spahrkaffes, ja ne, tad tee paschi pasuddina un paspehle to nandu kas schinnt Spahrkaffes-Scheines irr farafstita, un teem, kas irr peemeldejusch, fa teem schibs Scheines peeder un fa tabs teem irr nosudduschas, buhs ja-eeoddb woi nu ja un us Spahrkaffes-Scheines. woi arri teem flaidrä naudä taps is ma k f a h t s til dauds, zil tannis Scheines irr eerastibts.

Täpat arri wiffi tee, kas peemeldejusch, fa teem nosudduschas tee winneem peederriigi **angku-sihmitu-bohgeni** (Kupons) no schibm Leepajas Spahrkaffes-Scheinehm, prohti:

no No:	2719	farafstita	30tä	Maji	1842	par to kapitala flaitlu	100	rubk. fudr.
" "	2720	"	30tä	Maji	1842	" " " " "	100	" " "
" "	4043	"	4tä	Dezemberi	1847	" " " " "	100	" " un
" "	5593	"	12tä	Dezemberi	1853	" " " " "	100	" " "

tohy usaijinati, **tanni pascha angfcham peeminnetä laikä** pee schibs Spahrkaffes atneft un flaidri eerahdibt, fa teem tabs Scheines pateefi peeder, un ja tä ne darrihs, tad teem, kas peemeldejusch, fa teem schibs Scheines nosudduschas un fa teem tabs pateefi peeder, — eedohs ja un us angku-sihmitu-bohgenus (Kupons), bet tohs nosudduschas jeb pasuddinatus isteiks par tahdeem, kas neuhnt wairs naw derrigi.

Leepajā tanni 21mä Janwari 1861.

J. I. Gekhoff. R. M. Gorklo. M. Tode.

Leepajas Spahrkaffes waldineeti.

S i n n a.

Latweefchu Awisēs 1861 Nr. 1, 2 un 4 tanni Kredita beedribas sluddinafchana par tabm nosudduschahm Spahrkaffes-Scheinehm drukkä missijees, un naw jalassa Nr. 13380 bet tur wajaga lassibt: **Nr. 13389**, jo ne winsch, bet schis Nr. 13389 irr nosagts tappis. — 8.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernements augstas waldifchanas pusses: Collegienrath G. Blaesfe, Censor. Jelgawä, tai 14. Webruari 1861.
No. 26.